

Arnika – Centrum pro podporu občanů

Dělnická 13, 170 00 Praha 7

e-mail: cepo@arnika.org

www.arnika.org/cepo

tel./fax: 222 781 471, GSM: 774 406 825

Výšková regulace v Metropolitním plánu a ochrana historických jader bývalých samostatných obcí

- 1) Připomínka: Návrh Metropolitního plánu přináší zcela nový, dosud nevyzkoušený, způsob regulace výšek. Nesouhlasíme s regulací výškové výstavby pomocí rastru čtverců 100x100 metrů, který je v praxi nevyužitelný. Požadujeme, aby výšková regulace byla upravena na základě analýzy urbanistických hodnot území ve smyslu dokumentu MMR z r. 2014 – Politika architektury a stavební kultury ČR – téma 3.**

Odůvodnění:

Výšková regulace MPP je vázána na síť čtverců pokrývajících celou metropoli. Pro každý čtverec je stanovena maximální výška zástavby – ve stabilizovaných územích (mj. i Pražská památková rezervace, chráněné zóny a ochranná pásma) je to nejvyšší dosažená výška.

Regulace pomocí rastru 100 x 100 m není dostatečně podrobná, zejména proto, že mechanicky dělí území bez ohledu na rozhraní různých forem a charakterů zástavby. Svoji vágností vytváří rozsáhlý prostor správního uvážení stavebního úřadu, včetně vystavení úřadu nejrůznějším tlakům včetně možné korupce, a následně i pro napadání rozhodnutí. Představa homogenní hladiny zástavby může povětšinou odpovídat zástavbě z 19. a první poloviny 20. století, je však v příkrém rozporu s charakterem modernistické zástavby sídlišť, kde se záměrně kombinují hladiny vysoké vícepodlažní zástavby věžovými a deskovými domy s horizontálou nízkých objektů zpravidla pro občanské vybavení. Problematické je použití rastru také na rozhraních například mezi zástavbou rodinnými domy a vícepodlažními objekty, kde například může legalizovat průniky vícepodlažních domů do vilové čtvrti.

Snaha maximalizovat výtěžnost z parcely povede k vyrovnání výšek ve čtverci. Jemná výšková rozmanitost stávající struktury může být nahrazena tupým srovnáním do jedné úrovně. Některé

čtverce mohou zahrnout území sousedících lokalit s velmi odlišným charakterem – např. rostlá struktura Starého města - Josefov. Takové spojení v jednom čtverci přinese spíš problém než řešení.

V panoramatu ve větších sourodých panoramatických celcích (např. klidný novoměstský svah) může dojít při vyrovnání výšek ve čtvercích k jakési šachovnici s ostrými hranami na hraničních čarách, kde by se výška skokově změnila. Domníváme se, že takhle zjednodušeným – až zmechanizovaným - postupem není možné výškovou regulaci navrhnout. Výsledkem by bylo zničení urbanity města.

Jedinou cestou k výškové regulaci je analýza prostorové kompozice (urbanistických prostorových hodnot) celého stávajícího města ve smyslu výše citovaného dokumentu MMR. Analýza urbanistických hodnot stávajícího města, případně koncepce nové kompozice navrhované zástavby, je jedním ze základních územně plánovacích podkladů, a to jak pro zpracování celkového územního plánu, tak pro další stupně územně plánovací dokumentace. Bez ní není možné smysluplně rozdělit město na menší části, které by bylo možné na základě jejich vazby k celku – prostorové i funkční – zpracovávat. Považujeme pokusy o výškovou regulaci města bez podkladu požadovaného „Politikou architektury a stavební kultury ČR“ za naprosto nekonceptní. Termín ke zpracování analýzy urbanistických hodnot uvedený v dokumentu MMR je rok 2017. Harmonogram územního plánu evidentně s ním nebyl koordinován, což může vést k rozporům mezi hodnocením území města a návrhem MPP.

2) Připomínka: Nesouhlasíme s tím, že návrh Metropolitního plánu neobsahuje regulativy pro ochranu dochovaných historických jader bývalých samostatných obcí na území hl. m. Prahy a nesouhlasíme s vypuštěním zákresu hranic dochovaných historických jader bývalých. Nesouhlasíme s nevhodnou výškovou regulací lokalit, ve kterých se dochovaná historická jádra bývalých samostatných obcí nacházejí. Žádáme, aby byl doplněn grafický zákres hranice dochovaného historických jader bývalých samostatných obcí, aby byly doplněny vhodné regulativy k ochraně charakteru jader a aby byla upravena regulace výšek tak, aby byl chráněn dochovaný charakter historických jader bývalých samostatných obcí.

Odůvodnění:

Hlavní město Praha je složeno z desítek dříve samostatných měst a obcí různého typu a vzniklých v různých historických etapách, které mají díky tomu dodnes velmi rozdílný charakter. Jedná se o tzv. historická jádra bývalých samostatných obcí. Ta jsou vymezena ve stávajícím územním plánu s cílem chránit jejich urbanistické hodnoty, zejména charakter zástavby (převažující výškové hladiny a typické tvary střech).

Z připomínek Svazu malých městských částí hl. m. Prahy ke změně územního plánu Z 2832 vyplývá, že už ve vztahu k této změně územního plánu bylo kritizováno vypuštění přísné výškové regulace. Tímto může dojít k „vážnému narušení hodnotných urbanistických struktur všech dochovaných historických jader bývalých samostatných obcí je vypuštění výškové regulace pro dochovaná historická jádra bývalých samostatných obcí (2 nadzemní podlaží a šikmá střecha).“ Z 2832 v současné době obsahuje následující formulaci: „V dochovaných historických jádrech bývalých samostatných obcí je nutno respektovat stávající historický charakter zástavby, zejména strukturu veřejných prostranství, výškovou hladinu, podlažnost a střešní krajinu, s přihlédnutím k Územně analytickým podkladům hl. m. Prahy.“

Metropolitní plán ve své Hlavě II. čl. 9 Konceptce ochrany a rozvoje hodnot území Prahy rozděluje město na čtyři principy a deset tezí. Přičemž v čl. 10 odst. 2 Historické město stanoví za základní tezi ochranu stávajících historických (kulturních) a krajinných (přírodních) hodnot. Ovšem Metropolitní plán nepostihuje zejména fenomén historických jader dříve samostatných obcí, která vyžadují z hlediska urbanismu a architektury zvláštní přístup a také ochranu. Už samotný fakt, že tato historická jádra nejsou v Metropolitním plánu vypsána a vyznačena jako ochrana kulturního dědictví, je nedostatkem dokumentace. Absenci vymezení těchto území a objektů chráněných zákonem č. 20/ 1987 Sb., o státní památkové péči a Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy považujeme za závažný nedostatek způsobující rozpor Metropolitního plánu s platnými právními předpisy. Výše uvedený návrh vypouští dosavadní výškovou regulaci pro dochovaná historická jádra bývalých samostatných obcí týkající se zejména všech městských částí po obvodu města, které si dnes ve svých jádrech, vymezených v závazné části platného Územního plánu Prahy, zachovávají tradiční venkovský charakter zástavby.

Metropolitní plán nemá regulativy, které by chránily tato historická jádra bývalých samostatných obcí. Přitom by měl zachovat požadavek na respektování typického vesnického charakteru dochovaných historických jader bývalých samostatných obcí a důsledného popisu tohoto

charakteru.

Metropolitní plán musí být doplněný v textové části o regulativy vztahující se k historickým jádrům,, dále musí stanovit požadavek na respektování dochovaného charakteru historických jader, který má být respektován při rozhodování v navazujících řízeních minimálně v podobě, jaká je obsažena v návrhu Z 2832 (výše). Dále musí být doplněn o grafické regulativy, které budou vymezovat plošnou ochranu historického jádra. Výšková regulace musí být uzpůsobena tak, aby byl chráněn stávající charakter kupř. starého Braníka (a jiných lokalit s dochovaným historickým jádrem bývalých samostatných obcí) a celé lokality (jednotná výšková regulace maximálně dvě nadzemní podlaží -viz, platný Územní plán).

Typickým příkladem je kupř. lokalita Braník. Návrh MPP zde počítá s vypuštěním historického jádra Braníka a jeho ochranného výškového regulativu a stanovuje zde několikanásobně překračující výškový regulativ (6 nadzemních podlaží).

Žádáme o zachování výškové regulace pro dochovaná historická jádra bývalých samostatných obcí a to v rozsahu „maximálně 2 nadzemní podlaží a šikmá střecha s možností využití podkroví“ s odkazem na definici „podkrovního podlaží“ dle Nařízení č. 10/2016 Sb., hl. m. Prahy (Pražské stavební předpisy). Žádáme, aby návrh metropolitního plánu obsahoval ustanovení podporující respekt k typickému vesnickému charakteru zástavby dochovaných historických jader. Žádáme, aby byla přepracována výšková regulace s respektem ke zvláštnímu charakteru historických jader dle způsobu uvedeného výše v této připomínce.